

FYLKESMANNEN I HEDMARK
Miljøvernavdelingen

Inspeksjon ved Terina AS, Tynset

Endelig rapport.

Bedriftens adresse:	Meierig. 3 2500 Tynset	Tlf. nr.	62 48 25 00
Inspeksjonsdato:	11.02.2008	Org. nr	873 123 672
Forrige kontroll:	14.09.1994	Tillatelse nr.:	1904008
Til stede fra bedriften:	Asbjørn Lund, tekn. sjef Geir Inge Høistad, meierisjef Stein Graneng, kontroller Ketil Toresen, Norsk Kjøtt	Utslippstillatelse av:	14.02.1995
Tilstede fra kommunen:	*	Endring av:	02.01.2001 og 24.02.2004
Fylkesmannens inspektør:	Steinar Østlie	Rapport nr:	08.004
		Arkivkode:	461.31
		Saksnr., brev:	08/1086
		Bransjenr. (NACE):	15.130
		Risikoklasse:	3

Hensikt:

Forhåndsvarslet inspeksjon med spesiell vekt på utslipp av avløpsvann, håndtering og innlevering av farlig avfall, lagring og disponering av avfall og innføring og utøvelse av internkontroll.

Hovedkonklusjon :

Bedriftens utslipp er betydelig redusert etter opphør av slaktingen, og utgjør i dag 10-20 % av tidligere tillatelses rammer. Erfaringer med prøvedrift uten sil og fettavskiller vil bli evaluert nå.

Under inspeksjonen ble det påvist følgende avvik fra utslippstillatelsens og forurensningsforskriftens krav:

- Utløpsprøver til utslippskontrollen er ikke tatt ut for analyse i 2007

Fylkesmannen vil ellers bemerke følgende forhold:

- Bedriften har ikke målt pH i utslipp av vaskevann
- Fat med ammoniakk-holdig spillolje er ikke godt sikret mot utslipp til overvannskum

Utarbeidet dato: 18.02.2008

Godkjent dato:

Sign.:

Sign.:

Inspektør: Steinar Østlie

Jørn G. Berg, miljøverndirektør

1. Innledning

Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner på et avvik og en anmerkning er som følger:

- AVVIK defineres som overtredelse av vilkår gitt i utslippstillatelsen eller gjeldende lover og forskrifter, eller på bedriftens egne prosedyrer og instruksjoner som har relevans for å ivareta det ytre miljø.
- ANMERKNING er et forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men som fylkesmannen mener det er riktig å påpeke for å ivareta og forbedre det ytre miljø.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).
- Utslippstillatelse av 14.02.1995

3. Omfang

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

- Status for internkontroll (risikokartlegging, avviksbehandling, ledelsens gjennomgang)
- Oppfølging av forhold påpekt under forrige kontroll
- Registreringssystem for evt. uhell og håndtering av uhell
- Bedriftens håndtering av naboklager
- Bedriftens utslipp til vann
- Lagring og håndtering av kjemiske stoffer og produkter
- Overholdelse av produksjonsrammer
- Håndtering av næringsavfall og farlig avfall.
- Bedriftens håndtering av kjemikalier. Rutiner for substitusjon
- Støy fra virksomheten

Fylkesmannen har under inspeksjonen ikke vurdert andre forhold/områder av/ved bedriftens virksomhet.

4. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under inspeksjonen:

Avvik 1:

Utløpsprøver til utslippskontrollen er ikke tatt ut for analyse i 2007

Avvik fra:

Utslippstillatelse av 14.02.1995, pkt. 1.4.2, samt Fylkesmannens brev av 25.02.2002.

Kommentarer:

Utslippstillatelsen setter krav til uttak av prøver for analyse til utslippskontrollen, men det settes ikke krav til antall årlige prøver her. Med brev av 25.02.2002 vedtok Fylkesmannen at alle næringsmiddelindustribedrifter med utslippstillatelse i Hedmark, som hovedregel skal ta ut 12 årlige ukeblandprøver til utslippskontrollen, dvs. en prøve i per måned. Terina fikk i 2004 tillatelse til å ta 4 årlige prøver til utslippskontrollen.

Etter at slaktingen ble avsluttet har utslippene vært vesentlig lavere enn tidligere, i størrelsesorden 10-20 % av tidligere tillatt ramme. Siste analyse i 2006 viste dessuten ytterligere betydelig lavere analyseverdi enn øvrige prøver samme år. Med bakgrunn i det anså bedriften at det ikke var påkrevet å ta ut prøver i 2007. Krav om uttak av prøvetaking til utslippskontrollen er imidlertid ikke formelt opphevet. Bedriften bør fortsette å ta prøver av prosessavløpet som et ledd i egen internkontroll, selv om det ikke skulle bli krev av myndighetene.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble avdekket under inspeksjonen:

Anmerkning 1:

Bedriften har ikke målt pH i utslipp av vaskevann

Kommentarer:

Utslippstillatelsens pkt. 1.1.2 setter ramme for pH i bedriftens avløp mellom 6,5 – 9. Ved rengjøring brukes sterkt sure og alkaliske vaskemidler. Bedriften har ikke undersøkt om tillatt pH-ramme overskrides ved utslipp av vaskevann.

Ved analyser i forbindelse med utslippskontrollen blir pH målt. I 2006 viste disse målingene variasjoner mellom 6,5 – 9,1. Blandprøvene til utslippskontrollene inneholder annet prosessavløp, i tillegg til vaskevann. Det vaskes dessuten en del med rent vann. Noe vaskevann kan derfor ha svært høye eller lave pH-verdier, selv om dette blir noe utjamnet før det slippes til avløpsnett. Ekstreme pH-verdier kan forårsake skader på kommunalt avløpsnett og komponenter i pumpestasjoner, spesielt ved høye temperaturer.

Anmerkning 2:**Fat med ammoniakk-holdig spillolje er ikke godt sikret mot utslipp til overvannskum**

Kommentarer:

Ammoniakk-holdig spillolje oppbevares på 200 liters fat på asfaltdekke utenfor bedriftslokalene. Det er lokalisert en overvannskum med forbindelse til vassdrag i ca. 2 meters avstand fra kummen. Ved evt. skade på emballasjen eller annen form for lekkasje fra fatet, er det risiko for utslipp av spillolja til kummen og videre til Glåma.

6. Andre forhold

Bedriften har i dag 45-50 ansatte, herav ca. 40 produksjonsavdelingen.. Det arbeides ett skift, med noe forskjøvet starttid.

Aktiviteten er ren spekemat-produksjon, med noe tilskjæring med uttak av ben. Det produseres dessuten noe pinnekjøtt på høsten.

Bedriften er plassert i risikoklasse 3 (tidligere benevnt kontrollklasse), men etter at slaktinga opphørte, har den vært betraktet som "klasse 4"-virksomhet.

Bedriften søkte med brev av 30.01.2004 om tillatelse til fritak fra konsesjonsplikt (oppheving av utslippstillatelsen) med bakgrunn i redusert utslipp. Samtidig ble det søkt om tillatelse til koble ut sil og fettavskiller.

Bedriften fikk dispensasjon til å drive uten forrenseanlegg (sil og fettavskiller) 24.02.2004. Dette var en forsøksordning, som skulle evalueres i 2005. Erfaringene med forsøksdrift vil bli vurdert i løpet av våren/sommeren 2008.